

ĐỀ THI CHÍNH THỨC

Môn: NGỮ VĂN

Thời gian: 180 phút (*không kể thời gian giao đề*)

Ngày thi: 04/3/2022

Đề thi gồm 01 trang, 02 câu

Câu 1. Nghị luận xã hội (8,0 điểm)

Một hòn đá xù xì án ngữ trước cửa nhà từ lâu. Mọi người định dùng nó để xây tường, làm bậc hè, làm cối,... nhưng nhận thấy không thể được. Một hôm, có một nhà thiên văn đi qua và phát hiện ra hòn đá này. Cuối cùng, người ta đem một chiếc ô tô đến cẩn thận chở nó đi trước sự ngạc nhiên của người dân. Hoá ra hòn đá này rơi từ vũ trụ xuống đã mấy trăm năm. Nhà thiên văn nói rằng đó không phải là hòn đá thông thường, “*đương nhiên không thể xây tường, lát bậc lên xuống, không thể điêu khắc và giặt vò quần áo. Nó không phải là thứ để làm những trò ấy, cho nên thường bị người đời chê bai*”.

(Theo *Ngữ văn 10*, tập một,

NXB Giáo dục Việt Nam, 2018, tr. 63-64)

Trình bày ý kiến của anh/chị về vấn đề gợi ra từ câu chuyện trên.

Câu 2. Nghị luận văn học (12,0 điểm)

“*Văn học soi sáng các giá trị, dẫn dắt con người vượt lên trên các giá trị nhất thời, vươn tới các giá trị bền vững*”.

(Theo *Ngữ văn 12 nâng cao*, tập hai,

NXB Giáo dục Việt Nam, 2020, tr. 83)

Bằng hiểu biết và trải nghiệm văn học, anh/chị hãy trình bày suy nghĩ của mình về quan điểm trên.

-----HẾT-----

- Thí sinh **KHÔNG** được sử dụng tài liệu;
- Giám thị **KHÔNG** được giải thích gì thêm.

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO**KỶ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI QUỐC GIA
TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
NĂM HỌC 2021-2022****HƯỚNG DẪN CHẤM THI** Môn: **NGŨ VĂN****Đề thi chính thức**Thời gian: **180 phút** (*không kể thời gian giao đề*)Ngày thi: **04/3/2022**

Hướng dẫn chấm thi gồm 03 trang

I. HƯỚNG DẪN CHUNG

1. Giám khảo chấm đúng như đáp án, biểu điểm của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Tổ trưởng Tổ chấm thi cần tổ chức để các giám khảo thảo luận kỹ trước khi chấm.

2. Nếu thí sinh có cách trả lời khác đáp án nhưng đúng thì giám khảo vẫn chấm điểm theo biểu điểm của Hướng dẫn chấm thi.

3. Giám khảo không quy tròn điểm thành phần của từng câu, điểm của bài thi.

4. Đề thi gồm hai câu thuộc dạng mở, khuyến khích thí sinh:

- Làm bài có cảm xúc, cá tính; trình bày vấn đề một cách có hệ thống, lập luận chặt chẽ, lí lẽ sắc sảo, dẫn chứng đa dạng, tiêu biểu; có thể định dạng văn bản theo những kiểu khác nhau (trừ thơ) miễn là bám sát yêu cầu của đề và có sức thuyết phục.

- Có cách nhìn nhận vấn đề theo quan điểm riêng, có những tìm tòi, sáng tạo riêng (ví dụ: biết vận dụng những quan sát, suy nghĩ và trải nghiệm riêng về cuộc sống hay văn chương để bàn luận vấn đề; biết kết hợp linh hoạt các thao tác nghị luận để làm nổi bật luận điểm của bài viết,...).

5. Giám khảo căn cứ vào tình hình và chất lượng thực tế của mỗi bài làm để chấm điểm thích hợp.

II. ĐÁP ÁN, BIỂU ĐIỂM

CÂU	Ý	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	ĐIỂM
1	1	Hình thức, kĩ năng	1,0
		Đáp ứng yêu cầu một bài làm văn nghị luận xã hội.	0,5
		Trình bày vấn đề một cách khoa học, hấp dẫn.	0,5
	2	Nội dung	7,0
	2.1	Câu chuyện về hòn đá	1,0
	- Hòn đá trong sự nhận thức và đánh giá phổ biến của mọi người: vô dụng. - Hòn đá trong sự nhận thức và đánh giá chuyên biệt của nhà thiên văn: rất giá trị.		
	2.2	Vấn đề gợi ra từ câu chuyện về hòn đá: cách nhận thức và đánh giá một sự vật, hiện tượng, con người	4,0
2.2.1	Cách nhận thức, đánh giá phổ biến - Theo bề ngoài, giá trị vật chất cụ thể.		

		<ul style="list-style-type: none"> - Theo công dụng, chức năng phổ biến. - Theo thói quen, định kiến, kinh nghiệm thông thường. 	
	2.2.2	<p>Cách nhận thức, đánh giá chuyên biệt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Theo phương diện bên trong, bản chất. - Theo công dụng, chức năng chuyên biệt. - Theo suy nghĩ độc lập, sáng tạo. 	
	2.3	<p>Mở rộng, liên hệ</p> <p>Chủ thể nhận thức, đánh giá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cần có tư duy độc lập. - Cần có tiêu chí đánh giá phù hợp với từng đối tượng, đặc biệt trong việc phát hiện, sử dụng nguồn lực. - Rèn luyện phẩm cách, trau dồi chuyên môn để đánh giá đúng sự vật, hiện tượng, con người. <p>Đối tượng nhận thức, đánh giá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tự chủ, cởi mở khi tiếp nhận sự đánh giá của người khác. - Tự tin khẳng định giá trị bản thân. 	2,0
	Tổng điểm câu 1		8,0
	1	Hình thức, kĩ năng	1,0
		Đáp ứng yêu cầu một bài làm văn nghị luận văn học.	
		Trình bày vấn đề một cách khoa học, hấp dẫn.	
2	2	Nội dung	11,0
	2.1	<p>Giải thích</p> <ul style="list-style-type: none"> - “giá trị”: điều làm cho một vật có ích lợi, ý nghĩa, đáng quý theo một cách nào đó; “giá trị nhất thời”: giá trị chỉ tồn tại trong một khoảng thời gian nhất định, không lâu dài; “giá trị bền vững”: giá trị tồn tại vững chắc, bền lâu. - “soi sáng”: làm cho rõ; “dẫn dắt”: đưa đi đúng hướng, đúng đường. <p>Ý nghĩa bao quát của nhận định: khẳng định vai trò của văn học là giúp con người nhận diện và hướng đến những giá trị tốt đẹp, vững bền.</p>	1,0
	2.2	Bàn luận	10,0
	2.2.1	<p>Văn học soi sáng các giá trị</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vai trò tất yếu của văn học là soi sáng các giá trị, đặc biệt là các giá trị chân, thiện, mỹ. - Vai trò quan trọng này được thể hiện qua chiều sâu của tình cảm, tư tưởng và sự độc đáo của hình thức nghệ thuật. 	
	2.2.2	<p>Văn học dẫn dắt con người vượt lên những giá trị nhất thời</p> <ul style="list-style-type: none"> - Một mặt, mối quan hệ giữa văn học và đời sống đòi hỏi văn học 	

	<p>đáp ứng yêu cầu của thời đại, nhu cầu tức thời của con người.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mặt khác, ý nghĩa đích thực của văn học là hướng con người vượt lên những giá trị bị quy định bởi hoàn cảnh cụ thể bằng những tìm tòi mới mẻ về hình thức nghệ thuật. 	
2.2.3	<p>Văn học dẫn dắt con người vươn tới các giá trị bền vững</p> <ul style="list-style-type: none"> - Văn học là cầu nối con người với những giá trị bền vững thông qua các phương tiện nghệ thuật đặc sắc. - Nhà văn giúp người đọc lựa chọn và tìm đến những giá trị bền vững thông qua tính phản tư, tính đối thoại của văn học. 	
2.3	<p>Mở rộng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Người đọc cần có năng lực nhận chân được giá trị nhất thời và giá trị bền vững của văn học. - Người sáng tạo và người tiếp nhận cần hiểu được mối quan hệ giữa giá trị nhất thời và giá trị bền vững. - Cần tránh thái độ phủ định cực đoan giá trị nhất thời, tuyệt đối hoá giá trị bền vững. 	2,0
Tổng điểm câu 2		12,0
Tổng điểm toàn bài (1 + 2)		20,0